

Corrie was me er eentje. Een tandeloos vrouwtje - ik ken haar niet anders dan oud - dat praktisch haar hele leven op het instellingsterrein woonde. Ze was niet de makkelijkste. Ze kon enorm gillen, waarbij ze zichzelf vaak ook nog in het gezicht sloeg.

Ik herinner me de vele gesprekken met het team over haar gegil. Zo hard, zo lang. Horendol werden ze er van. Blijf bij haar, probeer te achterhalen wat haar dwars zit (praten kon Corrie niet). Als dat niet lukt, dan alleen maar bij haar zijn en haar zien te kalmeren. Sommigen schoot dit advies in het verkeerde keelgat. "Ik ben het spuugzat," zeiden ze, "zoveel aandacht voor Corrie. We hebben nog meer bewoners. Weet je hoeveel last die er van hebben?" Ja, daar kon ik me veel bij voorstellen. "Op deze manier beloven we toch haar gedrag?" zei iemand een andere keer. "Hoe zou je dan willen reageren?" vroeg ik. 'Straffen' kwam in onze aanpak niet meer voor, daar waren we het wel over eens. Maar sommigen hadden het gevoel dat je dit gedrag in ieder geval niet moest versterken met 'lief' gedrag naar haar toe. "Kunnen we haar niet op haar kamer of op de gang zetten," waren hun suggesties. "Volgens mij is dat jarenlang gedaan met Corrie," zei ik dan. Ja, dat was zo. "En? Heeft ze

Ze gilt niet meer

Ik heb het nieuws al gehoord als ik de rouwkaart in mijn postvak vind; Corrie is overleden. Corrie is al een paar jaar mijn cliënt niet meer, maar ik zal haar niet snel vergeten.

het afgeleerd met deze aanpak?" Dan werd er gezwegen. Ik had gekeken naar Corrie; in de groep en op videobeelden. Ik zag een 'pittig wijfje', dat de sfeer domineerde met haar gedrag. Maar ik zag ook een emotioneel dreumesje, dat nooit basisveiligheid had

gevonden en haar onmacht uitte door te krijsen en te slaan. Ik probeerde uit te leggen dat daarom naar mijn idee nabijheid en kalmeren het beste was. "We begrijpen het," zeiden begeleiders, maar ik zag er te weinig van terug. Ik wist dat het team anders

praatte als ik er niet bij was. Misschien voelde 'niet optreden' onnatuurlijk voor sommigen. Of was de irritatiegrens al bereikt of overschreden. Dan wordt begrip heel moeilijk.

Soms ging het redelijk goed met Corrie. Altijd waren er wel wat begeleiders die de juiste *feeling* met haar hadden. Maar in de tijd die ik bij haar betrokken was, kreeg ik nooit het hele team op één lijn. We hebben het niet voor elkaar gekregen. Wat had ik het haar gegund; een fijn leven, waarin het gillen tot het verleden behoorde. Een fijn leven had ze soms echt wel. Ze kon genieten. Van een-op-eenaandacht. Van rijmpjes en versjes. Van een taartje eten in het café.

Corrie was een mooi mens. Een unieke persoonlijkheid, met haar tandeloze lach. Hoe zou zij terugkijken op haar leven? Ze had het niet gemakkelijk. Vlak na de oorlog geboren. Onbegrip over haar handicap. Haar leven in een instelling. Hoeveel visies zag ze aan zich voorbijtrekken, en hoeveel begeleiders? Laten we ze maar niet tellen. Laten we alleen hopen dat er onder hen genoeg mensen waren die van haar gehouden hebben, ondanks haar gegil. Ze waren er, dat weet ik zeker. Begeleiders en misschien ook wel andere cliënten. Ik denk aan haar medebewoners. Wat zal het stil zijn op de groep. | **Hilde Zevenbergen**